

Bản án số: 46/2022/DS-PT

Ngày 18-4-2022

V/v: *Tranh chấp về bồi thường thiệt hại
ngoài hợp đồng*

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH BẮC GIANG

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên tòa: Ông Hà Văn Nâu.

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Văn Ngữ và bà Nguyễn Thị Hương Giang.

- Thư ký phiên tòa: Ông Nguyễn Quốc Tuấn - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Bắc Giang tham gia phiên tòa: Ông Nguyễn Đức Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 18/4/2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Bắc Giang xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 110/2021/TLPT-DS ngày 15/10/2021, về việc: “Tranh chấp về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng” do Bản án dân sự sơ thẩm số 20/2021/DS-ST ngày 13/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện LN bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 146/2021/QĐ-PT ngày 08/12/2021, giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Ông Đỗ Văn Đ, sinh năm 1968; địa chỉ: Thôn Đ, xã CS, huyện LN, tỉnh Bắc Giang, có mặt.

Bị đơn: Ông Dương Văn Tr, sinh năm 1966; địa chỉ: Thôn M, xã Ch, huyện LN, tỉnh Bắc Giang, có mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn: Ông Hoàng Tuấn A – Luật sư Công ty Luật TNHH G thuộc Đoàn luật sư TP. Hà Nội, có mặt.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

- Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1969; địa chỉ: Thôn Đ, xã CS, huyện LN, tỉnh Bắc Giang, có mặt.

- Bà Nguyễn Thị Th, sinh năm 1969; địa chỉ: Thôn M, xã Ch, huyện LN, tỉnh Bắc Giang, vắng mặt.

- Ông Đỗ Văn Đ, sinh năm 1954; địa chỉ: Số nhà 21, ngách 48, ngõ 1 đường Phạm Tuấn Tài, phường Dịch Vọng Hậu, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội, vắng mặt.

Người kháng cáo: Bị đơn ông Dương Văn Tr.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo Bản án dân sự sơ thẩm số 20/2021/DS-ST ngày 13/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện LN, thì nội dung vụ án như sau:

Theo đơn khởi kiện và các lời khai tiếp theo tại phiên tòa án, nguyên đơn ông Đỗ Văn Đ trình bày: Ông được anh trai là Đỗ Văn Đ cho sử dụng một thửa đất rừng có diện tích 4800m² tại thôn Đ (nay là thôn A), xã Kh, huyện LN, tỉnh Bắc Giang. Trên đất có trồng hơn 100 cây vải thiều. Ngày 15/4/2020, ông Dương Văn Tr khi thu gom và hun đốt lá cây bạch đàn đã làm cháy của gia Đ ông 66 cây vải thiều có đường kính tán lá từ 1,8m – 6,5m, tán lá bị khô từ 10% - 100% với thiệt hại là 35.500.750 đồng.

Tại Báo cáo ngày 18/8/2020 của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện LN về kết quả xác minh, giải quyết vụ cháy vườn vải xảy ra tại thôn A, xã Kh và thôn M, xã Ch, huyện LN ngày 15/4/2020 đã nêu rõ về nguyên nhân xảy ra vụ cháy và người làm cháy vườn vải là ông Dương Văn Tr. Vì thiệt hại của vụ cháy không đủ để khởi tố vụ án hình sự nên ngày 18/8/2020 Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện LN đã ra Thông báo số 392/TB-CQĐT về việc thông báo kết quả giải quyết nguồn tin về tội phạm, đồng thời ban hành Quyết định không khởi tố vụ án hình sự số 39/QĐ-CQĐT và Thông báo số 393/TB-CQĐT về việc không khởi tố vụ án hình sự. Đồng thời cơ quan điều tra đã hướng dẫn ông khởi kiện ra Tòa án để giải quyết vấn đề yêu cầu bồi thường dân sự.

Nay ông khởi kiện yêu cầu ông Dương Văn Tr phải bồi thường số tiền 35.500.750 đồng như kết luận định giá tài sản của cơ quan chức năng.

Bị đơn ông Dương Văn Tr trình bày: Ông có một mảnh đất rừng diện tích 3ha thuộc địa giới thôn Hà Tú, xã Ch, huyện LN, tỉnh Bắc Giang (giáp ranh với thôn Non Đ, xã Kh, huyện LN), diện tích đất rừng trên ông sử dụng để trồng cây bạch đàn lấy gỗ.

Về việc gia Đ ông Đỗ Văn Đ bị cháy vườn vải thiều (giáp đất rừng của ông) xảy ra như thế nào thì ông không biết. Thời điểm xảy ra vụ cháy vườn vải của ông Đ thì ông không phát cỏ hay đốt cỏ ở vườn cây bạch đàn của gia Đ ông. Bản thân ông không đốt và ông cũng không biết ai đốt vườn nhà ông Đ.

Nay ông Đỗ Văn Đ khởi kiện ông phải bồi thường số tiền 35.500.750 đồng thì quan điểm của ông là không đồng ý, vì không phải ông là người đốt vườn cây của ông Đ.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị H trình bày: Bà là vợ của ông Đỗ Văn Đ và nhất trí với các lời khai và yêu cầu khởi kiện của ông Đ. Tài sản bị thiệt hại là tài sản chung của vợ chồng bà, bà nhất trí để ông Đ đại diện gia Đ kiện đòi ông Dương Văn Tr bồi thường số tiền 35.500.750 đồng. Ngoài ra bà không yêu cầu, đề nghị gì khác.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Th trình bày: Bà là vợ của ông Dương Văn Tr, sự việc cháy rừng xảy ra ngày 15/4/2020 tại xã Kh, huyện LN trong đó có vườn vải của gia Đ ông Đỗ Văn Đ thì bà không biết và không liên quan gì đến việc này. Vườn nhà bà đã bán cây cho người khác khai thác từ tháng 2, tháng 3 âm lịch (năm 2020) nên vợ chồng bà không liên quan gì đến đất rừng nữa. Việc ông Đỗ Văn Đ khởi kiện yêu cầu ông Dương Văn Tr phải bồi thường thiệt hại đối với số cây vải bị cháy hỏng thì quan điểm của bà là không

đồng ý vì ông Tr (chồng bà) không liên quan gì đến việc cháy vườn vải của gia Đ ông Đ.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Đỗ Văn Đ trình bày: Ông có một thửa đất tại thôn Đ (nay là thôn A), xã Kh, huyện LN, tỉnh Bắc Giang có diện tích 4800m² đã được UBND huyện LN cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất số S112886 ngày 17/01/2001 mang tên Đỗ Văn Đ. Năm 2000, ông cho em trai là Đỗ Văn Đ, sinh năm 1968 trú tại thôn Đ, xã CS, huyện LN, tỉnh Bắc Giang sử dụng. Hiện nay ông được biết số cây vải trên rừng của ông Đ bị ông Dương Văn Tr, sinh năm 1966 trú tại thôn M, xã Ch, huyện LN vô ý làm cháy, gây thiệt hại hơn 35.000.000 đồng nên ông Đ khởi kiện ra Tòa án để đòi ông Tr bồi thường. Quan điểm của ông là ông đã giao toàn bộ quyền sử dụng đất và cây cho ông Đỗ Văn Đ từ năm 2000, việc sử dụng đất, thu hoạch cây cối, lâm lộc thế nào là quyền của ông Đ, bản thân ông không yêu cầu, đòi hỏi gì.

Người làm chứng gồm các anh Mai Văn Tr, Lê Công S, Lê Công M, Nguyễn Văn Th và Nguyễn Văn Ch đều khai: Các anh đều là người cùng thôn với ông Dương Văn Tr và không có mâu thuẫn gì với gia Đ ông Tr. Các anh có nhận khai thác gỗ thuê cho anh Nguyễn Văn Đ (anh Đ mua vườn cây bạch đàn của gia Đ ông Dương Văn Tr).

Buổi chiều ngày 15/4/2020 khi các anh đang cắt gỗ trên vườn bạch đàn của ông Dương Văn Tr thì thấy ông Tr một mình đi xe máy đến. Ông Tr thu gom cành, lá cây bạch đàn và đốt tại khu vực vườn của ông Tr mà các anh vừa cắt cây để lấy gỗ. Ông Tr đốt hai đồng lá cây, lửa cháy to và đã cháy tạt (lan) sang vườn vải của các gia Đ giáp ranh trong đó có vườn vải của ông Đỗ Văn Đ và ông Nguyễn Quốc S. Khoảng cách từ chỗ ông Tr đốt lửa đến vị trí các anh đang làm việc khoảng 150 – 200 m nên các anh chứng kiến rất rõ sự việc. Sau khi ông Tr đốt cành, lá cây thì ông Tr lấy xe máy đi về. Các anh phát hiện lửa cháy lan sang vườn người khác thì có gọi ông Tr quay lại để dập lửa nhưng ông Tr không phản ứng gì, vẫn tiếp tục điều khiển xe máy ra về.

Vì là người cùng thôn với ông Tr, ngày nào cũng gặp mặt nhau nên các anh không muốn tham gia đối chất với ông Tr để giữ tình làng nghĩa xóm. Nhưng các anh khẳng định ông Dương Văn Tr chính là người đã đốt lửa tại vườn bạch đàn của ông Tr, sau đó lửa từ đây đã cháy lan sang vườn vải của ông Đ, ông Sở.

Với nội dung trên, Bản án dân sự số 20/2021/DS-ST ngày 13/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện LN, đã quyết định:

Căn cứ khoản 6 Điều 26; Điểm a khoản 1 Điều 35; Điều 39; Điều 147; điểm b khoản 2 Điều 227; khoản 3 Điều 228; Điều 229; Điều 271; Điều 273; Điều 280 của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 357; Điều 468; Điều 584; Điều 585; Điều 589; Điều 590 của Bộ luật dân sự 2015; khoản 4 Điều 45 Luật Hôn nhân và Gia Đ; khoản 2 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định g án phí và lệ phí Tòa án, xử:

Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Đỗ Văn Đ: Buộc ông Dương Văn Tr phải bồi thường cho ông Đỗ Văn Đ số tiền 35.500.750 đồng (ba mươi năm triệu, năm trăm nghìn, bảy trăm năm mươi đồng).

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về nghĩa vụ chịu án phí, lãi suất chậm trả, quyền thi hành án và quyền kháng cáo cho các bên đương sự.

Ngày 22/7/2021, ông Dương Văn Tr kháng cáo bản án, với nội dung: Không đồng ý với bản án sơ thẩm, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm xử hủy toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn ông Đỗ Văn Đ vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện; bị đơn ông Dương Văn Tr vẫn giữ nguyên nội dung kháng cáo; các đương sự không thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn: Luật sư Hoàng Tuấn A đề nghị HĐXX triệu tập thêm người làm chứng đến tham gia phiên tòa và tiếp tục tiến hành thu thập tài liệu, chứng cứ liên quan đến vụ án tại Tập đoàn Công nghiệp – Viễn thông Quân đội (Viettel) để làm rõ: Tại thời điểm xảy ra, ông Tr vẫn sử dụng chiếc điện thoại 0395978454 liên lạc để làm rõ vị trí, lịch sử liên lạc của ông Tr đối với các cuộc gọi, tin nhắn ở các vị trí cột sóng. Tại cấp sơ thẩm đã vi phạm về việc tổng đạt cho ông Tr nên đề nghị HĐXX chấp nhận kháng cáo của bị đơn ông Dương Văn Tr, hủy toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tham gia phiên tòa, đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến: Quá trình giải quyết vụ án từ khi thụ lý đến trước khi mở phiên tòa Thẩm phán và Thư ký Tòa án tuân theo đúng trình tự tố tụng, tại phiên tòa Hội đồng xét xử thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Đề nghị HĐXX phúc thẩm áp dụng Điều 308 BLTTDS không chấp nhận kháng cáo của ông Dương Văn Tr, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về tố tụng: HĐXX đã tạm ngừng phiên tòa để tiếp tục tiến hành lấy lời khai của anh Mai Văn Tr, Lê Công S, Lê Công M, Nguyễn Văn Th và Nguyễn Văn Ch. Tại biên bản lấy lời khai những người làm chứng cam đoan chịu trách nhiệm trước pháp luật về tính trung thực, khách quan lời khai của mình trước pháp luật và một lần nữa khẳng định việc ông Dương Văn Tr chính là người đã đốt lửa tại vườn bạch đàn của ông Tr, sau đó lửa từ đây đã cháy lan sang làm cháy vườn vải của ông Đ, ông Sở và xin được vắng mặt tại các phiên tòa xét xử phúc thẩm vụ án.

Luật sư Hoàng Tuấn A đề nghị HĐXX hoãn phiên tòa để triệu tập người làm chứng liên quan đến vụ án đến tham gia phiên tòa. HĐXX xét thấy, những người làm chứng do luật sư đề nghị đã có ý kiến cung cấp cho Luật sư tại các biên bản làm việc do luật sư cung cấp cho Tòa án nên HĐXX xét thấy không cần thiết vẫn đảm bảo cho việc xét xử phúc thẩm. Căn cứ vào khoản 1 Điều 294 BLTTDS, HĐXX vẫn tiến hành xét xử theo quy định.

[2]. Xét nội dung kháng cáo của bị đơn ông Dương Văn Tr. HĐXX thấy:

[2.1]. Về nội dung vụ án: Ông Đỗ Văn Đ được anh trai là ông Đỗ Văn Đ cho sử dụng bãi đất rừng trồng cây Vải ở thôn A, xã Kh, huyện LN, tỉnh Bắc Giang. Vườn cây vải của ông Đ nằm tiếp giáp với bãi đất rừng trồng cây Bạch đàn của gia Đ ông Dương Văn Tr, sinh năm 1966 trú tại thôn M, xã Ch, huyện LN, tỉnh Bắc Giang.

Năm 2020 ông Dương Văn Tr bán số cây Bạch đàn trên đất của mình cho anh Nguyễn Văn Đ (người cùng thôn) để anh Đ khai thác lấy gỗ. Anh Đ có thuê anh Lê Công S, anh Lê Công M, anh Nguyễn Văn Th, anh Mai Văn Tr đều trú tại thôn M, xã Ch, huyện LN và anh Nguyễn Văn Ch trú tại thôn Lan Hoa, xã Lan Mẫu, huyện LN để khai thác gỗ.

Chiều ngày 15/4/2020, ông Dương Văn Tr một mình đi xe máy đến bãi bạch đàn đã khai thác của gia Đ ông Tr để kéo các cành cây, thu gom lá cây thành đống rồi châm lửa hun đốt (mục đích để dọn dẹp vườn của gia Đ ông Tr). Đến 15 giờ chiều cùng ngày khi các anh S, M, Tr, Th, Ch đang cắt gỗ ở bãi nhà anh Tr thì phát hiện đám cháy lan sang vườn Vải của gia Đ ông Đỗ Văn Đ và ông Nguyễn Quốc S. Những người này đã gọi ông Tr quay lại để dập lửa nhưng ông Tr không phản ứng gì mà vẫn lấy xe máy đi về.

Ngày 05/6/2020 Hội đồng định giá tài sản trong tố tụng hình sự huyện LN tiến hành định giá tài sản bị thiệt hại và đã kết luận trị giá tài sản bị thiệt hại của ông Đỗ Văn Đ là 35.500.750 đồng.

Quá trình giải quyết vụ án, ông Đỗ Văn Đ đề nghị giữ nguyên kết quả định giá tài sản do Hội đồng định giá tài sản trong tố tụng hình sự huyện LN đã tiến hành, ông Đ không yêu cầu Tòa án xem xét, thẩm định, định giá lại những tài sản bị thiệt hại.

[2.2]. Xét về nguyên nhân và lỗi dẫn đến thiệt hại về tài sản: Tại Công văn số 580/KTHS ngày 13/5/2020 của Phòng Kỹ thuật hình sự Công an tỉnh Bắc Giang đã xác định nguyên nhân vụ cháy như sau:

- *“Tại hiện trường không có nguồn điện, loại trừ trường hợp cháy do chập điện.*
- *Điểm xuất phát cháy tại vị trí các đám tàn tro màu trắng trên vườn bạch đàn của gia Đ ông Dương Văn Tr sau đó lan tỏa ra xung quanh.*
- *Nguyên nhân xảy ra cháy là do tác động của con người: Dùng nguồn nhiệt châm trực tiếp vào các chất cháy như lá cây, cành cây khô và rác tại vị trí các dấu vết tàn tro màu trắng trên vườn bạch đàn của gia Đ ông Dương Văn Tr sau đó lan tỏa ra xung quanh là phù hợp”.*

Tại Công văn số 30/CV-VKS ngày 17/8/2020, về việc phúc đáp Công văn số 284/CQĐT ngày 12/8/2020 của Cơ quan điều tra, VKSND huyện LN cũng xác định: *“Mặc dù Trường không thừa nhận việc đốt lửa tại vườn của gia Đ mình nhưng căn cứ vào các tài liệu đã thu thập được, xác định anh Tr là người đốt cành, lá cây ở vườn của gia Đ anh Tr sau đó cháy lan sang vườn Vải của gia Đ anh Đáng, ông Sở. Tuy nhiên việc anh Tr đốt cành, lá cây để cháy lan sang vườn Vải của gia Đ anh Đáng, ông Sở là lỗi vô ý; tổng giá trị tài sản bị thiệt hại là 47.162.650 đồng nên hành vi của anh Tr chưa cấu thành tội phạm hình sự”.*

Sau khi có kết luận điều tra, Cơ quan điều tra đã thông báo cho ông Dương Văn Tr biết kết quả điều tra, trong đó có nêu rõ nguyên nhân gây ra vụ cháy là lỗi của ông Tr nhưng ông Tr không có ý kiến gì, không khiếu nại về kết quả điều tra vụ việc.

Căn cứ vào kết quả điều tra của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện LN, lời khai của những người làm chứng đã được Tòa án cấp sơ thẩm và Tòa án cấp phúc thẩm lấy lời khai có đủ cơ sở để khẳng định nguyên nhân xảy ra cháy là do

ông Dương Văn Tr đốt cành, lá cây để cháy lan sang vườn Vải của gia Đ anh Đáng, ông Sở. Vì vậy, người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bị đơn Luật sư Hoàng Tuấn A đề nghị HĐXX tiến hành thu thập tài liệu, chứng cứ liên quan đến vụ án tại Tập đoàn Công nghiệp – Viễn thông Quân đội (Viettel) để làm rõ: Tại thời điểm xảy ra vụ việc nêu trên, ông Tr vẫn sử dụng chiếc điện thoại 0395978454 liên lạc để làm rõ vị trí, lịch sử liên lạc của ông Tr đối với các cuộc gọi, tin nhắn ở các vị trí cột sóng là không cần thiết nên HĐXX không chấp nhận đề nghị này của Luật sư đưa ra.

[2.3]. Về mức bồi thường: Căn cứ bản kết luận định giá tài sản ngày 05/6/2020 của Hội đồng định giá tài sản trong tổ tụng hình sự huyện LN đã kết luận: Tổng số 66 cây vải thiều bị cháy của gia Đ ông Đ có đường kính tán lá từ 1,8m – 6,5m, tán lá bị khô từ 10% - 100% với thiệt hại là 35.500.750 đồng. Tòa án cấp sơ thẩm đã buộc ông Dương Văn Tr phải bồi thường cho ông Đỗ Văn Đ số tiền 35.500.750 đồng là có căn cứ.

[3]. Trong quá trình giải quyết vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm đã tiến hành theo đúng trình tự, thủ tục tố tụng, không có vi phạm nghiêm trọng các thủ tục tố tụng. Vì vậy, HĐXX không chấp nhận kháng cáo của ông Dương Văn Tr, giữ nguyên bản án sơ thẩm như ý kiến phát biểu của Kiểm sát viên VKSND tỉnh Bắc Giang đã đề nghị tại phiên tòa phúc thẩm.

[4]. Về án phí phúc thẩm: Do kháng cáo của ông Dương Văn Tr không được chấp nhận nên ông Tr phải chịu án phí theo quy định tại Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

[5]. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị, Hội đồng xét xử không đặt ra xem xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

[1]. Căn cứ khoản 1 Điều 308 và Điều 313 của Bộ Luật tố tụng dân sự. Xử: Không chấp nhận kháng cáo của ông Dương Văn Tr. Giữ nguyên Bản án dân sự số 20/2021/DS-ST ngày 13/7/2021 của Tòa án nhân dân huyện LN, tỉnh Bắc Giang.

[2]. Về án phí: Căn cứ Điều 29 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

Buộc ông Dương Văn Tr phải chịu 300.000đ tiền án phí dân sự phúc thẩm nhưng được trừ vào 300.000đ ông Dương Văn Tr đã nộp theo biên lai thu số 0005447 ngày 20/7/2021 của Chi Cục thi hành án dân sự huyện LN, tỉnh Bắc Giang.

[3]. Các quyết định khác của án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Bắc Giang;
- TA, VKS, THADS huyện LN;
- Cổng thông tin điện tử Tòa án;
- Các đương sự;
- Lưu: HS, VPHCTP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN TOÀ**

Hà Văn Nâu